

IV.

B e t æ n k n i n g

over

den af Statsrevisionen til Rigsdagen afgivne Betænkning over Statsregnskabet for Finantsaaret 1873—74

med

F o r s l a g

til

Beslutning af Rigsdagen

i Henhold til Grundlovens § 50 med Hensyn til samme Statsregnskab.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 17de Januar 1876.)

Siden Rigsdagen tog Beslutning med Hensyn til Statsregnskabet for 1869—70, har der ikke før nu foreligget noget Regnskab, som af Statsrevisionen har været indstillet til Godkendelse uden nærmere Forbehold og Udtalelser. Udvalget maa, efter at have gennemgaaet Betænkningen, slutte sig til Statsrevisionens Indstilling i saa Henseende. Idet man henviser til den Opfordring til vedkommende Ministerier, hvormed det tilsvarende Folkethingsudvalg i forrige Samling indledede sin Betænkning, skal man derhos ikke undlade at udtale Ønsket om, at det ogsaa fremdeles maatte kunne undgaas at lade manglende Regnskaber og Besvarelser overgaa til Statsrevisionen for et følgende Aar.

Den Uoverensstemmelse, som findes imellem Udvalgets Flertals Forslag til Beslutning og Statsrevisionens Indstilling, er kun af formel Natur. Med Hensyn til Begrundelsen af Forslagets Affattelse henvises til den ligeledes i Dag afgivne Udvalgsbetænkning om Regnskabsaaret 1872—73.

Uagtet Statsrevisionen, som anført, ikke har tilraadet Rigsdagen at beslutte noget Forbehold eller nogen Udtalelse med Hensyn til det nævnte Statsregnskab, har den dog ikke kunnet undlade at gøre en Del Bemærkninger, blandt hvilke Udvalget tror at burde henlede Folkethingets særlige Opmærksomhed paa nogle faa i nedenstaaende Udtalelser om enkelte Punkter:

§ 2. Overskud af Domæneindtægter.

I. A. 4. Afhændede Kirketiender (Statsrevisionens Betænkning Side 9—11). Denne Sag omhandles tilbørlig af Statsrevisionen for

1872—73 (i dens Betænkning Side 9—11); men en nærmere Udtalelse forbeholdtes paa Grund af manglende Svar fra Finantsministeriet. Det fremgaar af det i begge Betænkninger Oplyste, at Loven af 4de Mai 1856 om Afhændelse af forskellige Domæneiendomme i væsentlige Punkter ikke er fyldestgjort. Lovens § 1 bemyndiger saaledes kun til at afhænde „ved offentlig Auktion“, med mindre Afhændelsen sker til vedkommende Tiendeydere (§ 3) eller — i Uoverensstemmelse med Lovens Aand — vedkommende Kommune; men ikke desmindre ere nogle af de omhandlede Tiender (Esbønderup, Nøddebo, Søborg, Gilleleie og Græse) solgte til Private underhaanden uden foregaaende Auktion. Slutningen af § 1 bestemmer, at „Salg bør kun uoversættes, naar der kan opnaas en Kjøbesum, som staar i et for Statskassen fordelagtigt Forhold til den rene Indtægt, der efter muligt nøjagtig Beregning kan udbringes af Eiendommene som Statsieiendomme“; men de Medsættelser, som ere foretagne ved nogle af Kjøbesummerne (til Exempel for Åsminderød Kirketiende), maa uden Tvivl med Føje betegnes som „vilkårlige“. Samme Lovs § 3 paabyder, at, „forinden der skrives til den i § 1 omhandlede Forauktionering, bør der aabnes de vedkommende Tiendeydere Leilighed til at gjøre Tilbud om de Vilkaar, paa hvilke de samtlige eller en Del af samme maatte være villige til at overtage disse Eiendomme, og bemyndiges da Ministeriet. til at tilstede en saadan Afhændelse underhaanden, naar dette kan ske uden Tab for Statskassen“; men Ministeriet synes undertiden (til Exempel ved Salget af Sigerslevvester Tiende) at have fortolket Lovens Udtryk, som om „samtlige“ Tiendeydere „eller en Del af samme“ kunde betyde 1 eller 2, og ikke en større Del. Til det af Stats-